

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL O. R. IR ADB „GJENSIDIGE“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2019 m. kovo 27 d. Nr. 242-125
Vilnius

Lietuvos bankas gavo O. R. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir ADB „Gjensidige“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

Tarp pareiškėjos ir draudiko buvo sudaryta nuo 2017 m. gruodžio 20 d. iki 2020 m. gruodžio 19 d. galiojanti gyventojų turto draudimo sutartis, kuria buvo apdraustas gyvenamasis namas, esantis adresu: (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Draudimo sutartis). Draudimo liudijime nurodyta, kad Draudimo sutarties dalis yra Gyventojų turto draudimo taisyklės Nr. 060 (patvirtintos 2017 m. kovo 15 d. Valdybos posėdyje, įsigaliojo nuo 2017 m. kovo 21 d.) (toliau – Taisyklės) ir Bendrosios draudimo sąlygos (patvirtintos 2016 m. vasario 18 d. Valdybos posėdyje, įsigaliojo nuo 2016 m. kovo 1 d.).

Pareiškėja 2018 m. kovo 5 d. draudiką informavo apie 2018 m. kovo 2 d. apdraustam turtui padarytą žalą, kurią sąlygojo namo šildymo sistemos vamzdžių ir radiatorių trūkimas (toliau – Įvykis). Draudikas, vadovaudamasis draudiko atstovo žalų tyrimo eksperto 2018 m. kovo 5 d. atliktos sugadinto turto apžiūros duomenimis ir remdamasis Taisyklių 76.1.19 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad draudimo išmoka dėl nuostolių, kilusių nešildomuose apdraustuose pastatuose nuo šalčio sprogdus vamzdynamics, įrengimams ir (arba) skysčiams išsiliejus iš jų, atsisakė dėl Įvykio pareiškėjai mokėti draudimo išmoką.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko sprendimu, kreipimesi dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo nurodė, kad Įvykis įvyko, kai oro temperatūra buvo nukritusi žemiau -20° ir dėl pastato eksploatavimo atsiradusių nesandarumų vėjui prasiskverbus į pastatą „pirmojoje katilinėje virš lubų esančio garų išsiplėtimo bakelio vamzdyje susidarė ledo kamštis. Rytą užkūrus krosnį, jos katilė užvirus vandeniui garai negalėjo patekti į garų išsiplėtimo bakelį, todėl pradėjo smarkiai drebėti katilė vanduo, kad net sutrūkinėjo ir nubyrėjo keramikinės plytelės, kuriomis buvo apklijuota krosnis.“ Pareiškėjos teigimu, kūrenti apdraustą namą nebuvo saugu, todėl radiatoriuose esantis vanduo atšalo, o dėl pūtusio žvarbaus vėjo radiatoriuose likęs vanduo sušalo į ledą. Pareiškėja pabrėžė, kad apdraustame name buvo nuolat kūrenama ir antroji krosnis, „bet pro langus ir sieną prasiskverbęs vėjas atšaldė patalpas. Pirmame ir antrame kambaryje sutrūko radiatoriai ir vanduo išsiliejo po grindimis, nuo vandens išsiliejusio po grindimis laminuotos lentelės atidrėjo ir išsikilnojo.“ Pareiškėjos teigimu, atsižvelgiant į tai, kad vanduo ištekėjo iš dviejų namo radiatorių, apdrausto namo kūrenti nebuvo įmanoma. Pareiškėja nurodė, kad iš abiejų šildymo sistemų buvo siekiama išsemti vandenį, tačiau jo išbėgo nedaug. „Vakarinėje namo pusėje vamzdžiuose susidarė ledo kamščiai. Vanduo toliau necirkuliavo, todėl radiatoriuose likęs vanduo sušalo ir nuo ledo jie sutrūkinėjo vakarinėje namo pusėje esančiuose kambariuose.“ Pareiškėja nurodė, kad dėl Įvykio buvo patirti dideli nuostoliai, ir prašė Lietuvos banko rekomenduoti draudikui išmokėti šiuos nuostolius atlyginančią draudimo išmoką.

Atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi draudikas nurodė, kad 2018 m. kovo 5 d. pranešime apie Įvykį pareiškėja teigė, kad „atvykusi į savo namą pastebėjo trūkusius viso namo šildymo sistemos vamzdžius, radiatorius“. Draudikas pabrėžė, kad 2018 m. balandžio 9 d. raštu pateiktoje pretenzijoje dėl Įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju (toliau - 2018 m. balandžio 9 d. pretenzija) pareiškėja nurodė kitas Įvykio aplinkybes – teigė, kad iki Įvykio apdraustas namas buvo nuolat kūrenamas. Draudiko teigimu, tai, kad apdraustas namas iki

Įvykio nebuvo kūrenamas mažiausiai keturias dienas, pagrindžia pareiškėjos parašu patvirtintas Turto apžiūros aktas. Draudikas pabrėžė, kad „apžiūros aktas, faktinės aplinkybės, jog vanduo radiatoriuose buvo užšalęs, įrodo, kad patalpos nebuvo kūrenamos ir vanduo nebuvo išleistas iš sistemos.“ Draudiko manymu, garų išsiplėtimo inde ledo kamštis gali susidaryti tik sustojus vandens cirkuliacijai šildymo sistemoje, t. y. kai patalpos nėra šildomos. Siekdamas patvirtinti teiginius, kad šaltuoju metų sezonu apdraustas namas nebuvo priežiūrimas, ir pagrįsti sprendimą nemokėti draudimo išmokos, draudikas pateikė UAB „Infranet“, kuriai kvalifikacijos atestatas Nr. 8646 suteikia teisę būti ypatingojo statinio statybos rangovu, išvadą apie įvykio priežastis (toliau – Specialisto išvada), kurioje kaip įvykio priežastis nurodoma apdrausto namo netinkama eksploatacija. Draudikas pabrėžė, kad surinkti įrodymai patvirtina įvykio požymių atitiktį Taisyklių 7.1.19 papunktyje įtvirtinto nedraudžiamąjo įvykio požymiams. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė neturintis pagrindo įvykio pripažinti draudžiamuoju ir pareiškėjai mokėti patirtus nuostolius atlyginančią draudimo išmoką.

K o n s t a t u o j a m a :

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių pateiktus dokumentus ir paaiškinimus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju.

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes, kuriomis jos remiasi kaip savo reikalavimų ir atsikirtimų pagrindu, atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 6.156 straipsnyje įtvirtintas sutarties laisvės principas suteikia teisę civilinių teisių santykių subjektams laisvai spręsti, sudaryti jiems konkrečią sutartį ar jos nesudaryti, taip pat pasirinkti, su kuo tą sutartį sudaryti, ir savarankiškai spręsti dėl sutarties turinio bei formos, jeigu tokių sutarties šalių teisių neriboja imperatyviosios teisės normos. Sutarties laisvės principas taip pat apima šalių teisę pasirinkti ir sudaryti tokios rūšies sutartį, kuri labiausiai atitinka jų interesus. Pagal Civilinio kodekso 6.189 straipsnio 1 dalį, teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią.

Tarp ginčo šalių sudaryta Draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis Civilinio kodekso 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Kasacinio teismo praktikoje nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti, draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2013 m. balandžio 19 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-215/2013). Draudimo apsaugos ribos yra nustatomos draudiko parengtose draudimo rūšies taisyklėse, kurios laikomos standartinėmis draudimo sutarties sąlygomis.

Draudimo sutartimi draudikas įsipareigoja už sutartyje numatytą draudimo įmoką sumokėti kitai šaliai (draudėjui arba trečiajam asmeniui), kurio naudai sudaryta sutartis, įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta draudimo išmoką, apskaičiuotą įstatyme ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis (Civilinio kodekso 6.987 straipsnis). Taigi, pareiga mokėti draudimo išmoką draudikui kyla tik tuomet, kai įvykio aplinkybės atitinka konkrečius draudimo sutartyje nurodytus draudžiamąjo įvykio požymius, o nedraudžiamieji įvykiai pašalina draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką *ab initio* (iš anksto) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2017 m. gruodžio 18 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-461-378/2017).

Siekdamas pagrįsti, kad jam nekyla pareiga dėl įvykio mokėti draudimo išmokos, draudikas remiasi Taisyklių 7.1.19 papunkčiu, kuriame nustatyta, kad draudimo išmoka nemokama dėl nuostolių, kilusių *nešildomuose* apdraustuose pastatuose, butuose, patalpose nuo šalčio sprogus (plyšus) vamzdynams, įrengimams ir (arba) skyciams išsiliejus iš jų, išskyrus tuos atvejus, kai toks sprogimas (plyšimas) kilo dėl staigaus ir netikėto šilumos tiekimo sutrikimo ar kitų aplinkybių, kurių draudėjas ar jo šeimos nariai nekontroliuoja. Remiantis Taisyklių 7.1.19 papunkčio nuostatomis, pažymėtina, kad Draudimo sutarties šalys, sudarydamos Draudimo sutartį, susitarė, kad draudikas neprisiima rizikos dėl apdrausto statinio nešildymo, kurio priežastimi yra draudėjo ar jo šeimos narių veiksmai ir (arba)

neveikimas, lemiančio statinio vamzdynų ir (arba) įrengimų sprogimą ir apdraustam turtui padarytą žalą.

Vertinant draudiko sprendimo įvykiui taikyti Taisyklių 7.1.19 papunktyje įtvirtintą nedraudžiamą įvykią sąlygą pagrįstumą Lietuvos bankui pateiktų įrodymų kontekste, pažymėtina, kad per 2018 m. kovo 5 d. draudiko eksperto atliktą sugadinto turto apžiūrą surašytame Turto apžiūros akte buvo nurodytos šios įvykią aplinkybės: „pasak nuketėjusiojo, 2018 m. kovo 2 d grįžusi (buvo išvažiuavusi, nebuvo 4 dienas) rado sprogusius radiatorius kambariuose, užkūrus pečius ėmė drebėti, ko pasekoje sutrūko plytelės, plytos.“ Turto apžiūros akte nurodyta įvykią priežastis – „nekūrenamos patalpos“. Įvykią kaltininke nurodoma apdrausto pastato savininkė. Turto apžiūros akte yra užfiksuoti namo radiatorių, krosnies ir grindų sugadinimai. Turto apžiūros akte nurodytų duomenų teisingumas yra patvirtintas pareiškėjos parašu. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėja, pasirašydama Turto apžiūros aktą, sutiko su jame nurodytomis įvykią aplinkybėmis ir tuo, kad žalos priežastis – apdrausto pastato nešildymas, lėmęs radiatorių sprogimą ir žalą pareiškėjos turtui (radiatoriams, krosniai), sutiko ir su tuo, kad už radiatorių sprogimą, kaip pastato nešildymo pasekmės, yra atsakinga pareiškėja.

Turto apžiūros akte yra nurodyta, kad apdraustas pastatas nebuvo nuolat gyvenamas, o pastabose įrašyta, kad radiatoriai sutrūkinėję nuo šalčio – ledo. Patalpos nėra prižiūrimos – naudojamos sandėliavimui. Nors nukentėjusios teigimu, jai išvažiuavus pečius kūrenama vyraus. Grindys sugadintos – supuvus apatiniam grindų pagrindui pradėjo smegti – lūžinėti. Puvimas – ilgalaikė šilumos ir ventiliacijos stoka.“ Atkreiptinas dėmesys, kad aplinkybes, jog apdraustas pastatas nebuvo nuolat gyvenamas ir kad apžiūros duomenys apie pastato būklę kelia abejonių, ar apdraustas pastatas buvo prižiūrimas ir nuolat kūrenamas, pareiškėja taip pat patvirtino, pasirašydama Turto apžiūros aktą.

Iš Lietuvos bankui pateiktų dokumentų nustatyta, kad pareiškėja, gavusi draudiko sprendimą Taisyklių 7.1.19 papunkčio pagrindu įvykį pripažinti nedraudžiamuoju, draudikui pateiktoje 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje nurodė per 2018 m. kovo 5 d. draudiko eksperto atliktą sugadinto turto apžiūrą nustatytiems įvykią aplinkybėms prieštaraujančius duomenis. 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje, kaip ir kreipimesi dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo, pareiškėja teigė, kad apdraustas namas iki įvykią buvo nuolat kūrenamas. 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje pareiškėja nurodė, kad pastato vamzdynų ir radiatorių sprogimą lėmė dėl žemos oro temperatūros ir į pastatą prasiskverbusio žvarbaus vėjo abiejose šildymo sistemose susidarę ledo kamščiai, dėl to sutrūko šildymo sistemų veikimas ir namo šildymas nebuvo galimas (pareiškėjos teigimu, namą šildyti buvo pavojinga). Pareiškėja 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje pabrėžė, kad „rytą užkūrus centrinio apšildymo krosnis ir jose užvirus vandeniui, susidarė garai, kurie negalėjo ištirpinti tų ledo kamščių. Iš karto išleidome vandenį iš kiekvienos sistemos tiek, kiek bėgo. Buvo pavojinga toliau kūrenti, kad visiškai nesprogtų pečiai ir neišbyrėtų langai ir durys. Antros apšildymo sistemos pirmiausiai naktį trūko antro kambariuko radiatorius ir vanduo išsiliejo po laminuotomis grindimis, ko pasekoje iškilnojo grindis. Didžiąją kambarįje, kadangi jau buvo pavojinga kūrenti, radiatoriuose sušalo vanduo ir ledas sutrukdė špižinius radiatorius.“

Iš 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijos matyti, kad pareiškėjos teiginiai, kad namo radiatorių sprogimą lėmė dėl gamtinių sąlygų ir pastato būklės susidarę ledo kamščiai, nesutampa su draudiko eksperto per 2018 m. kovo 5 d. atliktą apžiūrą nustatytais aplinkybėmis, kad pareiškėja, apdraustame name nebuvo keturias dienas, rado sutrūkusius namo radiatorius ir kad, užkūrus krosnį, buvo padaryti krosnies sugadinimai. Svarbu pažymėti, kad draudiko eksperto sudaryto Turto apžiūros akto pastabose nebuvo nurodyta jokių aplinkybių ir pareiškėjos pastabų, kad nešildomo namo radiatorių sprogimą lėmė dėl gamtinių sąlygų ir pastato būklės susidarę ledo kamščiai. Be to, Turto apžiūros akte, priešingai nei 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje ir kreipimesi į Lietuvos banką, nurodyta, kad namo krosnys buvo užkurtos po to, kai buvo rasti susprogę radiatoriai, ir dėl šios priežasties krosnys pradėjo drebėti, „ko pasekoje sutrūkinėjo plytelės, plytos“ (kaip minėta, vėlesniuose paaiškinimuose pareiškėja teigė, kad radiatoriai susprogo dėl sutrikusios nešildomo pastato šildymo sistemos veiklos).

Vertinant, ar pareiškėjos 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje ir kreipimesi dėl vartojimo ginčo nagrinėjimo pateikti Turto apžiūros duomenims prieštaraujantys paaiškinimai apie įvykią aplinkybes gali būti pripažinti objektyviu ir pakankamu įrodymu, galinčiu pagrįsti žalos atsiradimo priežastis, pažymėtina, kad kasacinio teismo suformuotoje praktikoje konstatuojama, kad dėl įrodymų pakankamumo ir patikimumo turi būti sprendžiama

kiekvieniu konkrečiu atveju. Įrodymų pakankamumas byloje reiškia, jog įrodymai neprieštarauja vieni kitiems ir jų visuma leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą. Vertinant keletą įrodymų, svarbus ne tik kiekvieno iš įrodymų patikimumas, bet ir įrodomųjų duomenų tarpusavio santykis – ar nėra prieštaravimų tarp jų, ar šalutiniai duomenys patvirtina pagrindinius, ar pakankami yra tiesioginiai duomenys, ar nuoseklūs yra šalutiniai įrodomieji faktai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. birželio 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e3K-3-251-1075/2018). Pareiškėjos iš karto po įvykio draudiko ekspertui pateiktuose paaiškinimuose apie įvykį nurodytiems duomenims prieštaraujantys 2018 m. balandžio 9 d. pretenzijoje ir kreipimesi į Lietuvos banką pateikti paaiškinimai, kurie nėra patvirtinti jokiais objektyviais duomenimis, negali būti laikomi pakankamu įrodymu, suteikiančiu pagrindą nesivadovauti Turto apžiūros akte nurodytomis aplinkybėmis, jog įvykio priežastis yra „nekūrenamos patalpos“, o už tai yra atsakinga pareiškėja. Darytina išvada, kad Turto apžiūros akte nurodyti pirminiai pareiškėjos paaiškinimai apie žalos atsiradimo priežastis laikytini patikimesniu įrodymu nei, gavus draudiko sprendimą dėl įvykio nemokėti draudimo išmokos, draudikui ir Lietuvos bankui pateikti įrodymais nepagrįsti vėlesni pareiškėjos paaiškinimai apie įvykio aplinkybes ir žalos atsiradimo priežastis.

Siekdamas patvirtinti Turto apžiūros duomenis, kurie pagrindžia įvykio požymių atitiktį Taisyklių 7.1.19 papunktyje įtvirtintoms nedraudžiamojo įvykio sąlygoms, draudikas nurodė, kad 2018 m. vasario 27 d. – 2018 m. kovo 23 d. hidrometeorologinių stebėjimų duomenys patvirtina, kad laikotarpiu, kada dėl patalpų nešildymo galėjo sprogti radiatoriai, oro temperatūra buvo nukritusi žemiau -20° . Turto apžiūros akte nurodyta įvykio data – 2018 m. kovo 2 d. Atsižvelgiant į tai, kad pareiškėja draudikui pateiktuose ir objektyviais įrodymais nenuginčytuose pirminiuose paaiškinimuose apie įvykį nurodė aplinkybes, suteikiančias pagrindą teigti, jog iki įvykio ne mažiau kaip keturias dienas apdraustas pastatas nebuvo šildomas, darytina išvada, kad pateikti hidrometeorologinių stebėjimų duomenys pagrindžia, kad pastato nešildymo laikotarpiu oro temperatūra buvo žemesnė nei -20° . Remiantis hidrometeorologinių stebėjimų duomenimis ir atsižvelgiant į draudiko eksperto nustatytas aplinkybes, kad vanduo radiatoriuose buvo užšalęs, darytina neginčytina išvada, kad pastatas iki įvykio nebuvo šildomas. Remiantis draudiko pateiktais paaiškinimais, pažymėtina ir tai, kad draudikas pareiškėjai 2018 m. balandžio 17 d. ir 2019 m. sausio 28 d. adresuotuose raštuose nurodė, jog „ -20° oro temperatūra nėra priskiriama prie ekstremalių sąlygų. Kūrenant patalpas du kartus per dieną, ryte ir vakare, oro temperatūra name negali nukristi žemiau 0° , kadangi tiek šildymo sistema, tiek išalusios namo sienos, negalėtų atšalti.“ Be to, draudikas Lietuvos bankui pateiktuose paaiškinimuose apie įvykio priežastis pabrėžė, kad pareiškėjos nurodytas ledo kamščio, pareiškėjos teigimu, sąlygojusio šildymo sistemų veiklos sutrikimus, susidarymas yra galimas „tik sustojus vandens cirkuliacijai šildymo sistemoje, t. y., kai patalpos nėra šildomos“.

Siekdamas pagrįsti surinktų įrodymų pagrindu padarytą išvadą, kad žalą lėmė pareiškėjos pareigos šildyti apdraustą pastatą nevykdymas ir dėl šios priežasties įvykęs šildymo sistemos įrenginių sprogimas, draudikas Lietuvos bankui pateikė Specialisto išvadą. Specialisto išvadoje nurodyta, kad, atlikus apdrausto turto apžiūrą, buvo nustatyta, kad „namo patalpos nėra tinkamai prižiūrimos, šildomos ir vėdinamos. Pastatas galimai yra nuolat negyvenamas, tik naudojamas sandėliavimui. Pastate matosi ilgalaikio poveikio ir daugkartiniai pažeidimai šildymo sistemos radiatoriuose bei vamzdynuose.“ Specialisto išvadoje pažymima, kad „pastato viduje esanti šildymo sistema turi būti apsaugota nuo tiesioginio vėjo bei atviro atmosferos poveikio (atidarytos durys ir langai esant šalčiams, besiskverbiantis vanduo per išorines sienas ir t.). Todėl šildymo sistemoje esamas skystis visada yra teigiamos temperatūros ir vykstant cirkuliacijai užšalti neturi galimybių. Jeigu šildymo sistema neprižiūrima, t. y. pastatas nešildomas ir sustabdoma šilumą nešančio skysčio cirkuliacija, tai temperatūrai nukristi sistemos viduje reikia ilgesnio laiko, nes vamzdynas dar lieka akumuliuojęs savo ir patalpų vidaus temperatūrą. Kad šildymo sistema pilnai užšaltų, reikalinga ilgą laiką tarpą nesirūpinti patalpomis, jų nešildant žiemos metu. Sprendžiant iš radiatorių ir vamzdynų pažeidimo kiekio, patalpos turėjo būti nešildomos labai ilgai, kadangi vienu metu negali sutrūkinėti visos radiatorių sekcijos bei vamzdynų sujungimai. Skysčiui šąlant, jis suledėja ir plečiasi palaipsniui, ko pasekoje gali atsirasti trūkimas vienoje arba keliuose vietose ir skysčių perteklius turėtų išbėgti. Laiku pastebėjus ir imantis operatyvių priemonių avarijai likviduoti (pradėjus šildyti patalpas el. būdu ir pakeičiant pažeistą vietą) galima išvengti didėjančio nuostolio dėl neveikimo ir nepriežiūros.

Šiuo atveju matome, kad trūkimai yra daugkartiniai ir skirtingose vietose, tai leidžia daryti prielaidą, kad patalpos yra apleistos ir ilgą laiką nuolat negyvenamos. Ko pasekoje vanduo šildymo sistemoje buvo užšalęs, vėliau atšilęs ir vėl užšalęs." Specialisto išvadoje konstatuojama, kad „remiantis apžiūros informacija, daromos išvados, kad įvykio priežastis yra pastato – patalpų nepžiūroma ir netinkama eksploatacija." Taigi, Specialisto išvada patvirtina Turto apžiūros akte nurodytas aplinkybes, kad žalą lėmė apdrausto pastato nekūrenimas, ir draudiko išvadą dėl Taisyklių 7.1.19 papunkčio požymius atitinkančio įvykio.

Kasacinis teismas yra nurodęs, kad įrodymų vertinimas civilinėje byloje grindžiamas tikėtino taisykle – laisvo įrodymų vertinimo principu, reiškiančiu, kad didesnė įrodomoji galia suteikiama tiems įrodymams, kurie suponuoja didesnę vieno ar kito fakto buvimo ar nebuvimo tikimybę (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. liepos 22 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. e2A-679-560/2016). Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma suteikia pagrindą daryti išvadą, kad žalą apdraustam turtui lėmė tai, kad pareiškėja šaltuoju sezonu nešildė apdrausto namo, ir tai lėmė namo radiatorių sprogimą ir Taisyklių 7.1.19 papunktyje įtvirtintas nedraudžiamoji įvykio sąlygas atitinkantį įvykį. Remiantis Lietuvos banko nustatytomis aplinkybėmis ir atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos bankui nebuvo pateikta objektyvių įrodymų, galinčių paneigti draudiko išvadą dėl įvykio požymių atitikties Taisyklių 7.1.19 papunkčio sąlygoms, pažymėtina, kad draudiko sprendimas įvykį pripažinti nedraudžiamuoju laikytinas pagrįstu, o pareiškėjos draudikui keliamas reikalavimas išmokėti padarytą žalą atlyginančią draudimo išmoką yra atmetinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjos O. R. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojas ir finansų rinkos dalyvis turi teisę dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas